

SIVILOMBUDSMANNEN

Carsten Bakke
Ringsvegen 207
2390 MOELV

Vår referanse
2021/583

Deres referanse

Vår saksbehandler
Sigrid Marie Fæhn Oftebro

Dato
20.05.2021

Avslag på søknad om atkomstvei i Maridalen landskapsvernområde

Vi viser til tidligere korrespondanse i saken, sist vårt brev 11. mai 2021.

Vi forstår klagen slik at den gjelder Miljødirektoratets vedtak 8. januar 2021. Direktoratet stadfestet Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) i Oslo og Vikens avslag 3. september 2020 på din søknad om dispensasjon fra forskrift 31. august 2001 nr. 378 om vern av Maridalen landskapsvernområde for å etablere ny atkomstvei til eiendommen gnr 69 bnr 11 (Hagastua) i Oslo kommune. Du ber ombudsmannen vurdere miljøvernmyndighetens argumentasjon og avslag.

Ved e-post 29. april 2021 har du dessuten oversendt Statsforvalteren i Oslo og Vikens vedtak 14. april 2021, der Statsforvalteren etter klage opphevet vedtaket som Regionkontor Landbruk for Lørenskog, Oslo og Rælingen hadde gjort om at det ikke ville realitetsbehandle din søknad om godkjenning av atkomstveien etter forskriften om planlegging og godkjenning av landbruksveier (forskrift 28. mai 2015 nr. 550). Ved oversendingen ba du om at «dette blir tatt til vurdering for saken». Vi oppfatter det slik at denne oversendingen er skjedd til orientering, og at det ikke er tale om noen klage til ombudsmannen over dette vedtaket.

I klagen hit over Miljødirektoratets vedtak har du blant annet gjort gjeldende at den omsøkte veien er nødvendig for å kunne bevare eiendommen Hagastua som en helhet. Du viser til at det er driveplikt på eiendommen, og at den dyrkbare jorden må drives og bygningene på eiendommen restaureres for at vernekviliteten skal bestå.

Søknaden om tillatelse til etablering av atkomstvei etter forskriften om vern av Maridalen landskapsvernområde ble endelig avgjort ved Miljødirektoratets vedtak 8. januar 2021. Flere av anførselene dine gjelder Fylkesmannens vedtak 3. september 2020. Vi gjør derfor for ordens skyld oppmerksom på at ombudsmannen ved sin kontroll tar utgangspunkt i det endelige vedtaket i saken, men at også Fylkesmannens vedtak er gjennomgått som ledd i klagebehandlingen her.

Vi har innhentet sakens dokumenter fra Miljødirektoratet og gjennomgått dem med sikte på å avgjøre om det er grunnlag for å ta saken opp til nærmere undersøkelse. Til orientering har vi også vært telefonisk i kontakt med Regionkontoret og Statsforvalteren for å få informasjon om Regionkontorets avvisningsvedtak var påklaget, samt om avvisningsspørsmålet var avgjort.

I vedtaket 8. januar 2021 tok Miljødirektoratet utgangspunkt i verneforskriften punkt IV nr 1, og la til grunn at etablering av en landbruksvei omfattes av bestemmelsens forbud mot «alle inngrep som vesentlig kan endre naturmiljøet eller landskapets art eller karakter». Miljødirektoratet vurderte deretter om det kan gis dispensasjon for tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Direktoratet anså at bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil som skal fange opp spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I likhet med Fylkesmannen kom Miljødirektoratet til at tiltaket vil påvirke verneverdiene, og at tiltaket er i strid med verneformålet for landskapsvernområdet. Direktoratet ga også uttrykk for at etableringen av en vei på den delen av traséen som i dag er sti, vil innebære store terrenginngrep og en vesentlig endring av landskapet. Endelig mente direktoratet at en tillatelse vil gi en uheldig presedens for andre verneområder med fritidsboliger. På denne bakgrunn tok ikke Miljødirektoratet klagen på avslag etter verneforskriften til følge, og stadfestet Fylkesmannens avslag.

Vår gjennomgang av saken har ikke gitt tilstrekkelige holdepunkter for at nærmere undersøkelser herfra vil avdekke avgjørende rettslige mangler ved Miljødirektoratets konklusjon. Vi har etter en helhetsvurdering ikke funnet grunn til å igangsette nærmere undersøkelser av direktoratets presedensvurdering og standpunkt om at verneforskriften ikke har egen bestemmelse som åpner for å gi unntak for anlegg av en atkomstvei. Ombudsmannen har heller ikke vurdert om klageren kan få rett til å bruke den eksisterende atkomsten fra Sanderfosveien ved ekspropriasjon etter veglova, eller om det kan være grunnlag for dispensasjon fra verneforskriften til en mindre inngripende opparbeiding av atkomstvei, eventuelt dispensasjon fra driveplikten dersom eiendommen vil mangle kjørbare atkomst. Dette er spørsmål som ligger utenfor ombudsmannens oppgave, slik saken ligger an.

På denne bakgrunn har vi ikke funnet tilstrekkelig grunn til å gå videre med saken, og saken er med dette avsluttet her. Vi tilføyer på generelt grunnlag at dette ikke nødvendigvis betyr at ombudsmannen går god for alle sider ved forvaltningens behandling av saken.

Til orientering er saken behandlet av setteombudsmannen. Grunnen til dette er at saken omfatter Oslo kommune. Stortinget har bestemt at sivilombudsmann Hanne Harlem i sin nåværende oppnevningssperiode - til 31. desember 2021 - er inhabil til å behandle alle slike saker. For samme periode har Stortinget valgt undertegnede som fast setteombudsmann.

Inge Lorange Backer
Setteombudsmann

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift

